

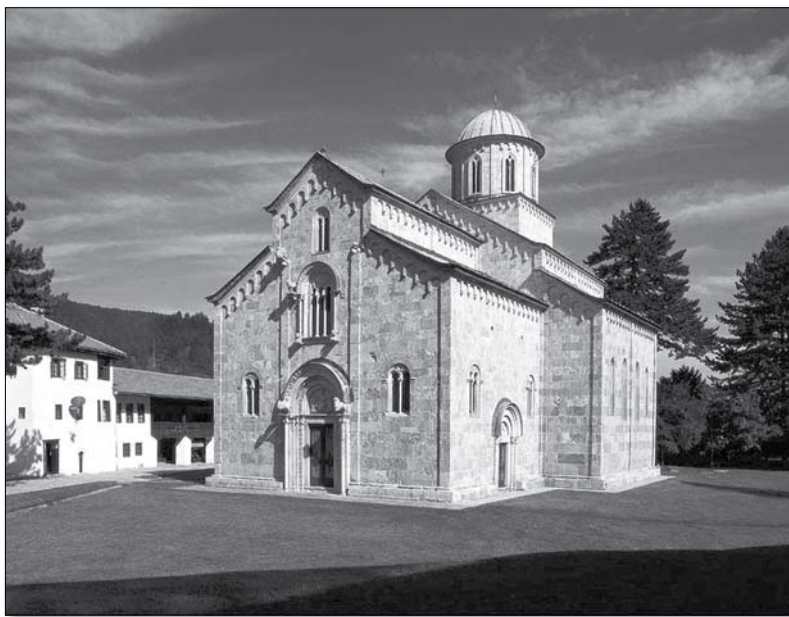
Манастир Високи Дечани

Древни српски духовни центар

Манастир Високи Дечани налази се у једној удолини поред речице Дечанска Бистрица југозападно од Пећи, испод планинског масива Проклетије. Изградња цркве Христа Пантократора (Сведржитеља) почела је 1327. године ктиторством српског краља Стефана Уроша Трећег Дечанског. Главни мајстор био је фра Вита из Котора, иначе католички монах, а радове је надгледао архиепископ Данило Други који се трудио о „саздању и утврђењу“ цркве скупивши „велико мноштво уметничких и вештих мајстора“. Сам Стефан Дечански је сазидао угаони камен на овој цркви а још 1330. године издао је ктиторску повељу којом је богато обдарио своју задужбину.

После смрти краља Стефана, његово дело наставио је његов син Стефан Урош Четврти Душан и окончао градњу Дечана 1335. године. У време турског робовања ова царска лавра је опстала, али у врло тешким околностима. Осликан је знатно касније 1347-1348 године. Саме пропорције овог манастира (дуг 36 метара, а висок 30 метара), за оно време потпуно неуобичајене допринеле су да се овај манастир назива „Високи“ (Високи Дечани). Племенито једноставан, складних пропорција, овај манастир представља највећи српски средњовековни споменик. По легенди, сам Стефан

Манастир Високи Дечани је задужбина краља Стефана III Дечанског и цара Душана. Градња је завршена 1335. године, а фреске су завршене око 1350. године

Дечански је изабрао место на којем манастир сада лежи. Он је у ту сврху доста места обилазио, а онда је изненада наишао на ово место које га је очарало својом лепотом.

У својој бурној историји манастир је остао познат као важан духовни центар у коме је развијана црквена уметност, мисионарски и преводилачки рад и друге духовне актив-

БАШТИНА

ности. Иако су манастирске зграде пострадали у време турске окупације, црква је у потпуности сачувана са својим вредним фрескама из XIV века.

У време обнове Пећке патријаршије, у другој половини XVI века, настају боља времена. У то време, па и кроз цео XVII век, манастирска ризница, библиотека и остала манастирска здања су обogaћена вредним драгоценостима. Посебно је значајан рад манастирске скрипторије где су преписиване богослужбене и богословске књиге. У време Велике сеобе Срба под патријархом Арсенијем Чарнојевићем, манастир су опљачкали Турци. Поново су настала тешка времена за манастир Дечане и његово братство које се тих година једва одржало.

Кнез Милош подиже 1836. године један конак, а кнез Александар 1849. године поклања ђивот за мошти светог краља Стефана Дечанског. Сликање дечанског храма трајало је од завршетка градње 1335. па све до 1350. године и радило је неколико група најбољих сликара Душановог царства. По броју ликова и сцена, као и укупној осликаној површини, дечанске фреске предњаче у српском сликарству средњег века.

Овај манастир се налази на списку Унескове Светске баштине заједно са још три манастира СПЦ под именом „Средњовековни споменици на Косову и Метохији“.

Пожељне женске особине

Лепота је на цени, али није пресудна

Заносне лепотице које царују холивудском фабриком снова и некрунисане принцезе гламурозних магазина које самоуверено корачају модним пистама нису даме са којима би просечан мушкарац корачао до олтара, показују резултати студије која је недавно објављена у часопису „Review of ecomomics of household“ и у којој је учествовао 731 мушкарац и жена.

Већина мушкараца који су анкетирани у овом истраживању изјавили су да би се радије оженили девојком добре нарави и просечног изгледа, него лепотицом савршених димензија тела. У скици за портрет идеалне супруге налази се пажљива и шармантна дама, благе и веселе природе, у коју мушкарац има поверења, која се слаже са његовим родитељима и – не ужива у диму цигарете. Већина учесника у овој студији признали су да им није битан обим струка и кукова, већ осећај сигурности и поверења који имају у своју партнерку.

„Иако мушкарци маштају о вези са дивљом и распусном девојком, у стварности би се радије скрасили са неком којој могу да верују. Идеал њихове савршене супруге није гламурозна лепотица која носи 'нулту' величину гардеробе, већ особа која им свакодневно причињава ситна задовољства и са којом могу да

Иако мушкарци маштају о вези са дивљом и распусном девојком, у стварности би се радије скрасили са неком којој могу да верују

оставаре везу без стреса“, објашњава Стивен Толт са сајта ukdating.com.

На листи особина које највише одбијају мушкарце наведени су вулгарност и неверност, а студија је такође показала да оба пола више привлаче плавокоси људи.

Психолог Александар Вишњић каже да је ова студија још један снажан демант тезе да мушкарци воле анорексичне лепотице.

„Оно што мушкарце привлачи јесте симетрија, односно фигура пешчаног сата и здрав изглед – пре свега лепа бела кожа и здрави зуби. Здрав изглед жене јесте значајан на симболичком нивоу, јер представља гаранцију да је жена способна да рађа. Величина јесте важна, али мушкарци не изједначавају виткост са лепотом у мери у којој то жене чине, јер (им) мршаве жене не изгледају увек здраво. Иако нас је учитељица живота научила да су због многих лепотица почињали ратови, а владари света мењали веру, у стварности се мушкарци ипак брзо навикну на женску лепоту, а лепоту заједничког живота не гарантује савршен изглед партнера већ његове особине“, додаје овај психолог.

А на питање – да ли је ово истраживање још једна потврда тезе да мушкарци (ипак) воле плавуше психијатар др Зоран Илић одговара да плавуше нису лепше, већ привлачније, а привлачност није само психолошка, већ и биолошка категорија. Наиме, природне плавуше имају вишак естрогена, а овај женски полни хормон утиче на смањење нивоа агресивности, због чега мушкарци плавуше доживљавају као нежније и мање „опасне“. Плаве жене буду у мушкарцу осећај заштитника, односно архетипску улогу витеза спасиоца, објашњава наш саговорник.

Међу првих десет пожељних карактеристика које модерни мушкарци траже код жена су и независност, зрелост, емоционална стабилност. Јако пожељна особина коју

ЖИВОТНИ СТИЛ

мушкарци траже код жена је и интелигенција. Интелигенција је данас на четвртном месту по важности, док се 1939. године налазила на 15. месту. Занимљиво је да је на 12. месту финансијска самосталност код жена, док је 1939. била на само пет места даљем 17.

